

אמנות כתרבות חזותית

תכנית הלימודים החדשה
לחטיבת הביניים

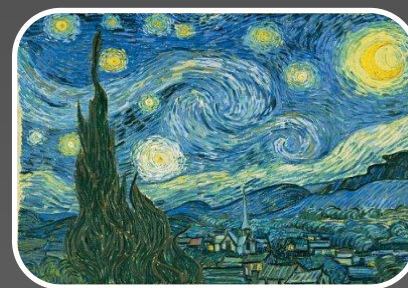
המדיום הוא המסר

כרזה

פיסול

ציור

צילום

אמנות דיגיטלית

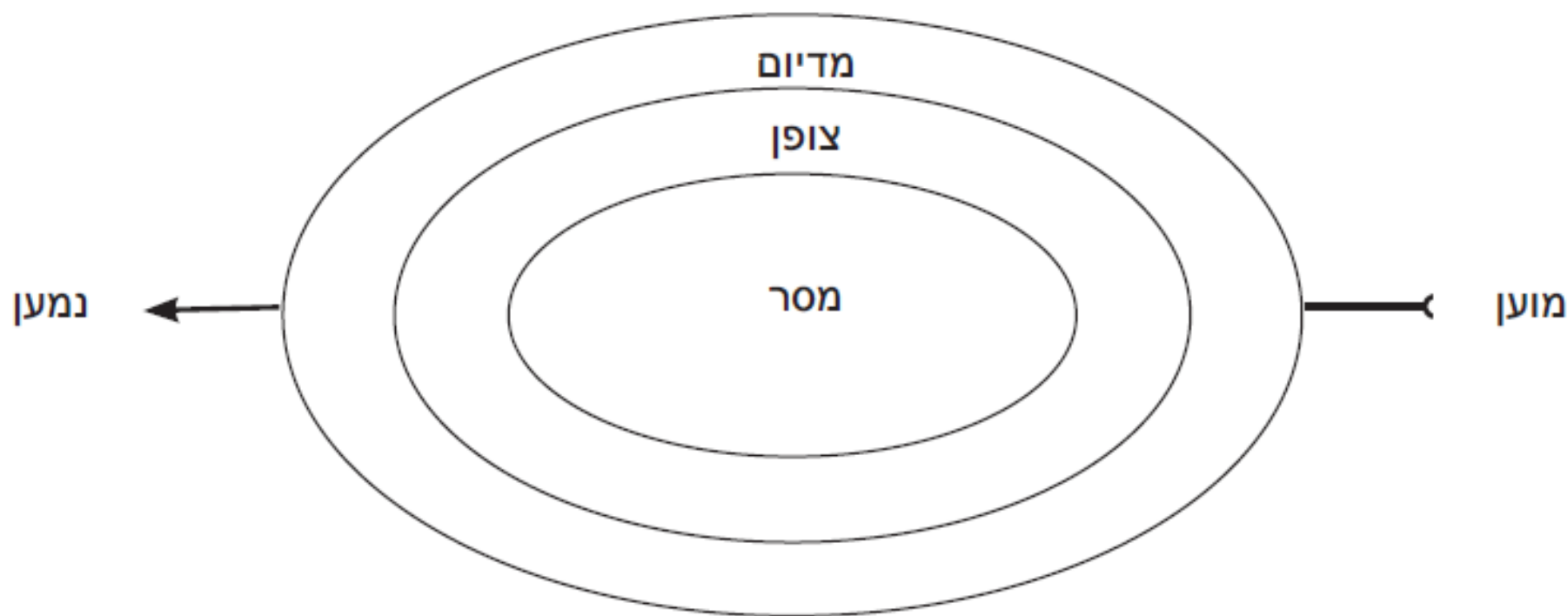
קריקטורה

אמנות כתקשורת חזותית

- כיצד האמנות מתקשרת?
- מהם הקודים והצפנים החזותיים?
- מהו תהליך הלמידה של יצירות אמנות?
- כיצד מפתחים כישורי אוריינות חזותית?
- כיצד יכולה האמנות לתרום לטיפול חשיבה גבוהה:
כושר מילולי, כושר תיאור, ניתוח, דיון, פרשנות,
נקיטת עמדה וביקורת.
- האם ישנם כלים להערכה ומדידה של יצירת
אמנות?

מודל התקשורת הקווית

התרשים הבא מציג את מודל התקשורת הקווית

4 תנאי היסוד לתקשורת קווית:

● קיום מוען ונמען

● צינור ההולכה: המדיום: ציור, פיסול, כרזה, איור, וכו'

● שימוש בצפנים

● הכרת התחביר – מאפשרת פענוח ופרשנות = משמעות.

כיצד מפענחים ציור?

שאלות חקר לתלמיד האמנות

העצמאי:

- תאר מה אתה רואה.
- נסה למצוא מידע על היצירה שלפניך: מי האמן?
מה שם היצירה? באיזו שנה נוצרה? באיזו טכניקה?
לאיזה סוג מדיה שייכת? מה מאפיין אותה?
- הסבר בעל פה ו/או בכתב מהי עמדתך לגבי היצירה.
- על פי פרשנותך, מהו המסר של היצירה? נמק.
- דון עם חבר על היצירה ונסה להסביר לו את הפרשנות שנתת לה.

רפי לביא

וסילי קנדינסקי

מערות האדם הקדמון בלסקו

יוסף זריצקי

פרנסיסקו דה גויה

עקרונות דידקטיים

- תיאור
- שאילת שאלות
- השוואה בין יצירות
- ידע היסטורי: המקום, הזמן, זרמי האמנות, האמן
- ניתוח השפה החזותית: צבעוניות, כתם, קו, צורה, קומפוזיציה, נפח, עומק, קצב, תנועה, סמלים, נרטיב.
- פרשנות: כל פרשנות היא לגיטימית בתנאי שהיא מנומקת ומעוגנת בהגיון של היצירה.

פיסול ופרשנות חזותית

אניש קאפור: פיסול במרחב הציבורי

פסלי מנהיגים: שימור הזיכרון ההיסטורי והלאומי

לואיז בורז'ואה: פיסול זאומורפי (דמוי חיה)

– אניש קאפור: פיסול מותאם-חלל
Site-Specific

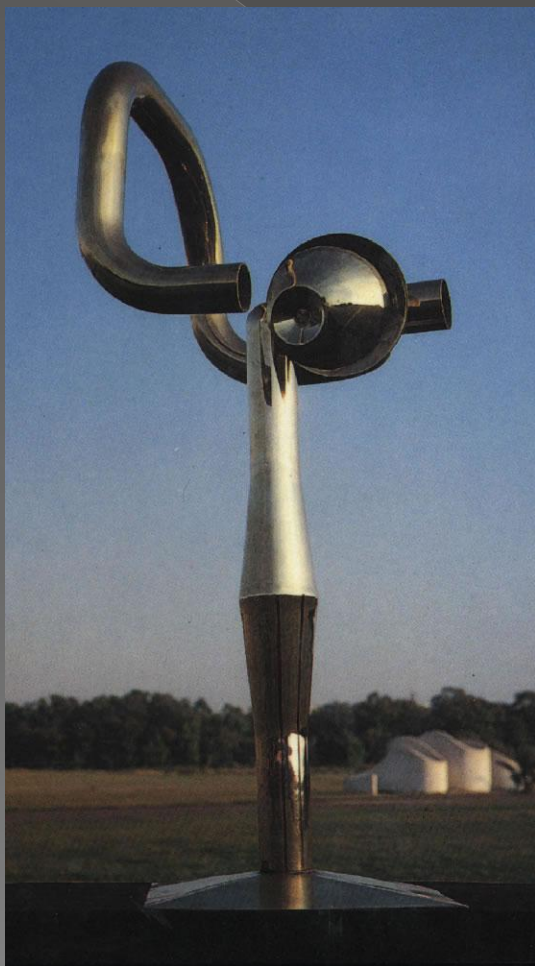
הנרי מור: פיסול חוצות

פיסול ישראלי: מיכה אולמן

יצחק דנציגר

יחיאל שמי

עפרה צימבליסטה

מהי אוריינות חזותית?

- ⦿ זיהוי מסרים גלויים וסמויים
- ⦿ פענוח צפנים וקודים תרבותיים ותקשורתיים
- ⦿ הבנת המדיום על רקע התקופה והתרבות
- ⦿ ניתוח האמצעים האמנותיים
- ⦿ השוואה בין יצירות המייצגות נקודות מוצא שונות.
- ⦿ הצעת פרשנויות מגוונות, אך מנומקות.
- ⦿ מודעות לאפשרויות "קריאה" שונות של היצירה
- ⦿ בהתאם לעמדת המתבונן.

אמנות בעולם צרכני: מה בין אמנות לאומנות שימושית?

• אמנות

ביטוי עולמו של היחיד

• אומנויות שימושיות: כרזה,
פרסומת, מוצר, מותג.

התאמה לצרכים
שיווקיים, מסחריים

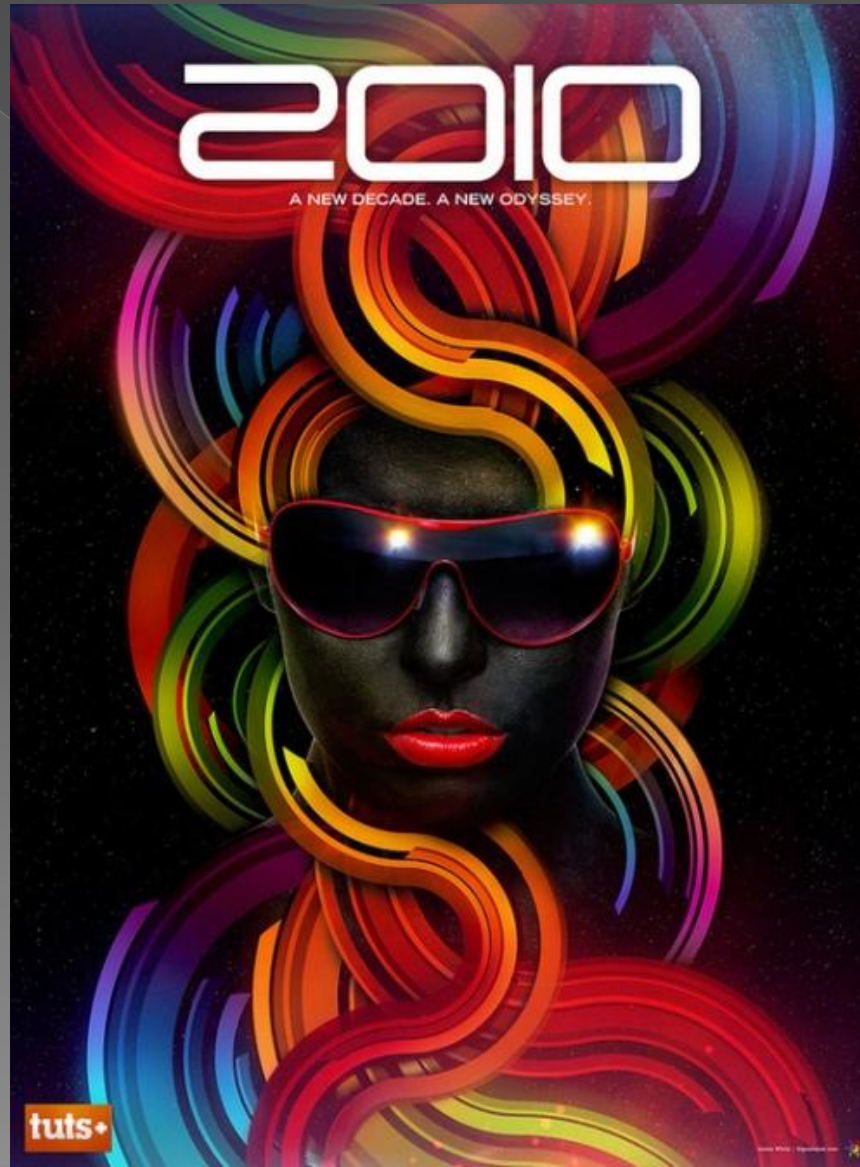
• אמנות: הטלת ספק,
ביקורת, מודעות

מטרה: לפתח בתלמיד
יכולת צפייה מושכלת,
רגישות חזותית
וחשיבה ביקורתית

הכרזה הפרסומית

- מסר ברור וחד משמעי
- תלוי תרבות וחברה
- שילוב בין כתב (טיפוגרפיה), דימוי/תמונה וקומפוזיציה גרפית
- התאמה לקהל יעד ספציפי
- שימוש בקודים מוכרים
- תעמולה
- שימוש בתחבולות פסיכולוגיות
- התוצאה המסחרית: רצון לרכוש את המוצר

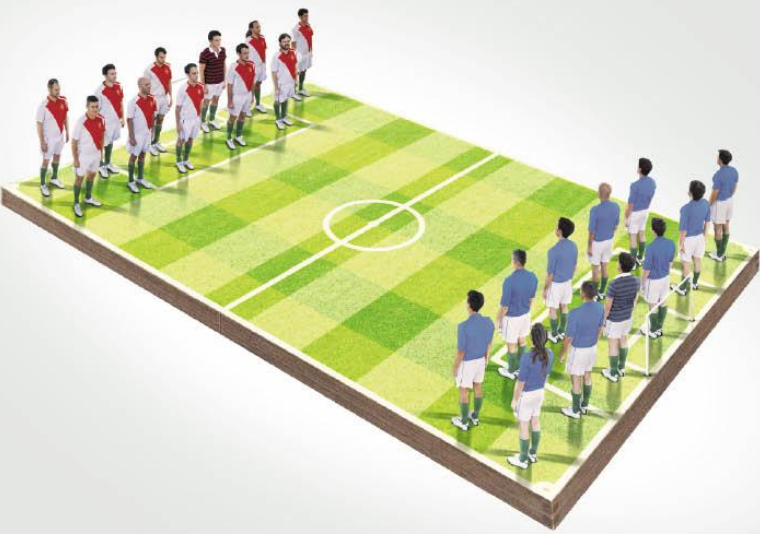
כרזות ומסרים חזותיים:

הפרסומת משקפת זמן, מקום, תרבות וחברה

McCAIN ERICSSON

כדורגל לאנשים חושבים

אתר המונדיאל של "הארץ"

• עיתונים שוטפים מכבי השוער • פרשיות וזרחות • כתבת בנק • סילח בריס
• פתח לצפות במשחקים • המדינה מודיעת מלחמה • מרחוק לנת החלומות
• עדכון סטטוס ישרים באזור ובשרות החברת

הארץ מונדיאל 2018
mondial.haaretz.co.il

תהליך הלמידה: כרזה

- התבוננות
- דיון ושאלת שאלות
- חקר: תקופה, סגנון, טכניקה.
- השוואה בין יצירות שונות באותו מדיום
- ניתוח ופרשנות
- מיון על פי נושאים
- השוואה עם סוגי מדיה אחרים.

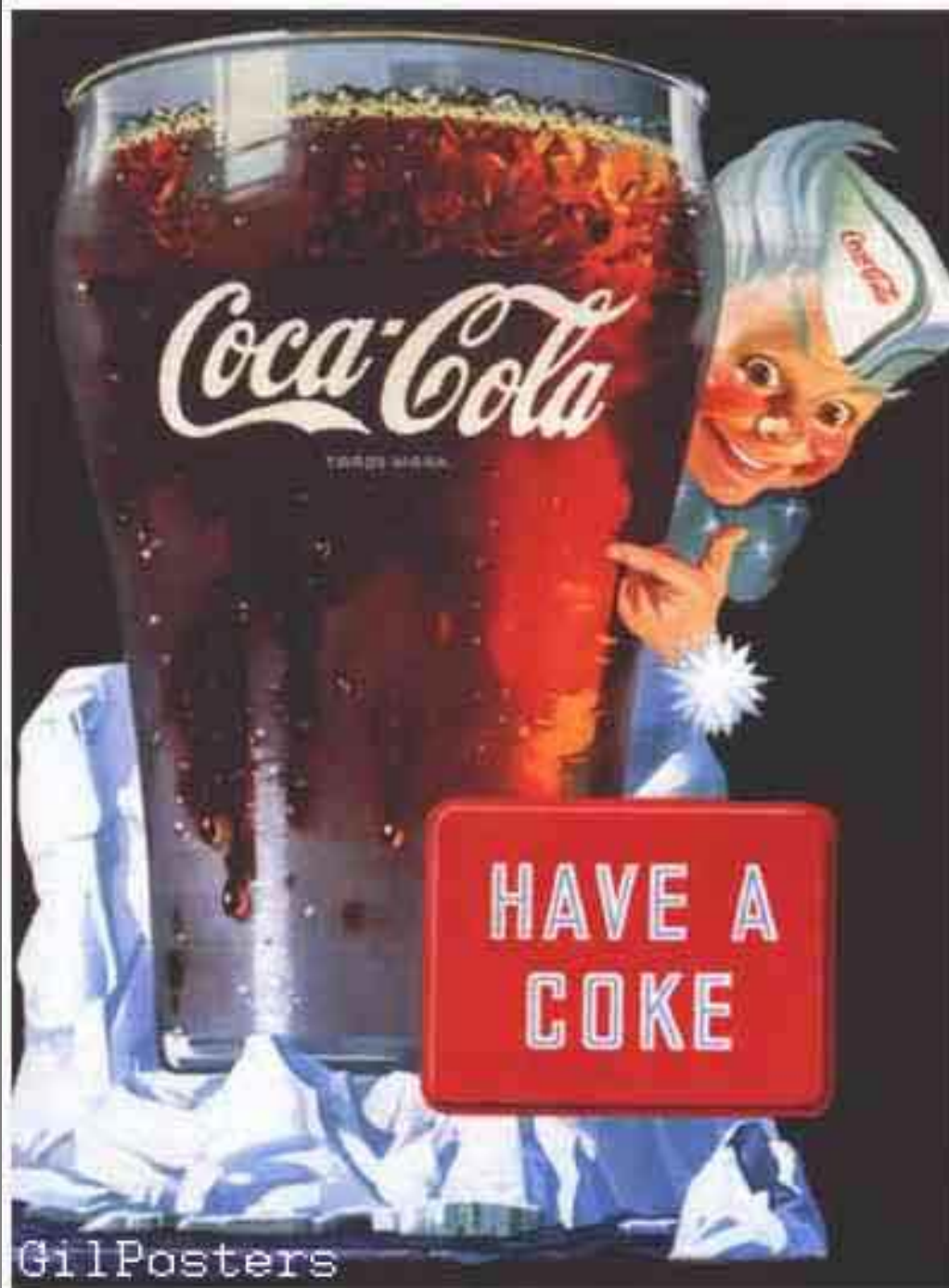
התנסות מעשית

- אישית
- קבוצתית
- עבודת חקר
- סדנא
- אוצרות תערוכה
- סיור ברחוב
- והתבוננות בשלטי חוצות

קוקה קולה: היסטוריה של פרסום

GilPosters

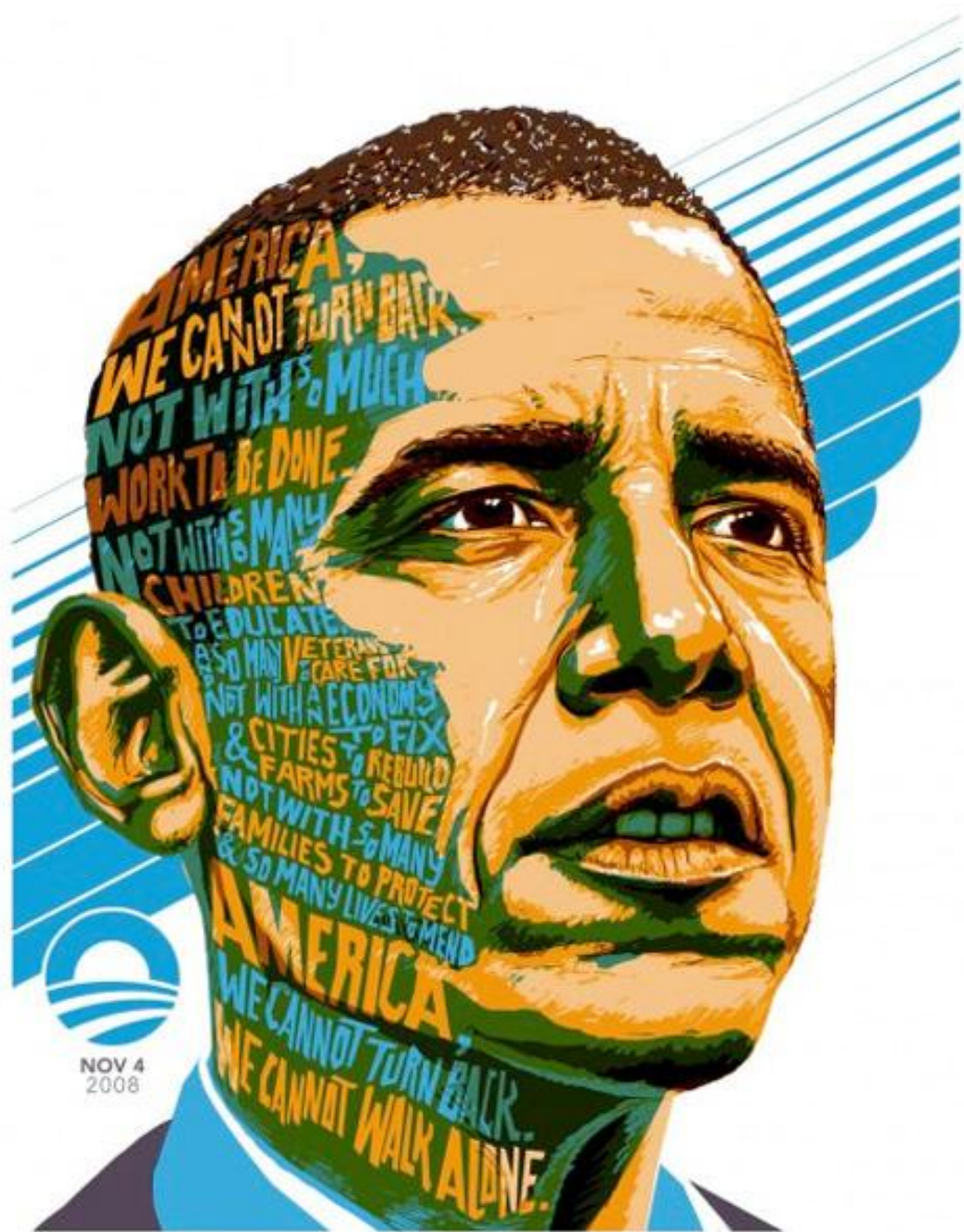

מסרים חברתיים, פוליטיים, משפחתיים ואישיים

NOV 4
2008

ESCAPE TO PARADISE

JACKSON* INVITES YOU TO JOIN US FOR AN EVENING IN PARADISE.

THURSDAY, AUGUST 23 • 6:00 - 9:00 PM

SAN DIEGO MARRIOTT HOTEL • SOUTH TOWER POOLSIDE AREA

FOOD AND BEVERAGES PROVIDED • ENTERTAINMENT PROVIDED BY THE DUFF KINGS

*For registration and more info, visit www.jackson.com

Jackson National Wine & Food Festival®. Photo: © iStockphoto.com/Walter

**Love them.
Protect them.
Immunize them.**

**Immunize
your child
by age 2**

**For more information, ask your
healthcare provider or call**

1-800-CDC-INFO
(800)-232-4636

www.cdc.gov/vaccines

VICTORY
COMPACT
BINOCULARS

SEE EVERYTHING
10 TIMES
BIGGER

funnyartpictures.com

הכרזה כתעמולה אנטי-מלחמתית:
פענוח קודים חזותיים וטקסטואליים

פיסול פוליטי: יגאל תומרקין "הוא הלך בשדות, 1967

הדפס כאמנות פוליטית

הדפס אמנותי: מיסודות הכרזה והקריקטורה

כיצד ניתן לפתח בתלמיד רגישות חזותית?

- עידוד ביטוי בעל פה ובכתב המתייחס לאמנות חזותית.
- התנסות סדנאית.
- הכרות עם סוגי מדיה שונים.
- יצירת קישורים בין תחומיים, השוואה ואפיון הדומה והשונה בכל אחד מסוגי המדיה.
- מפגשים עם אמנים, יציאה לביקורי סטודיו.
- איתור והכרות עם יצירות אמנות במרחב הציבורי.
- סיורים בגלריות ובמוזיאונים.

ממאפייני הצילום: מגוון שימושים

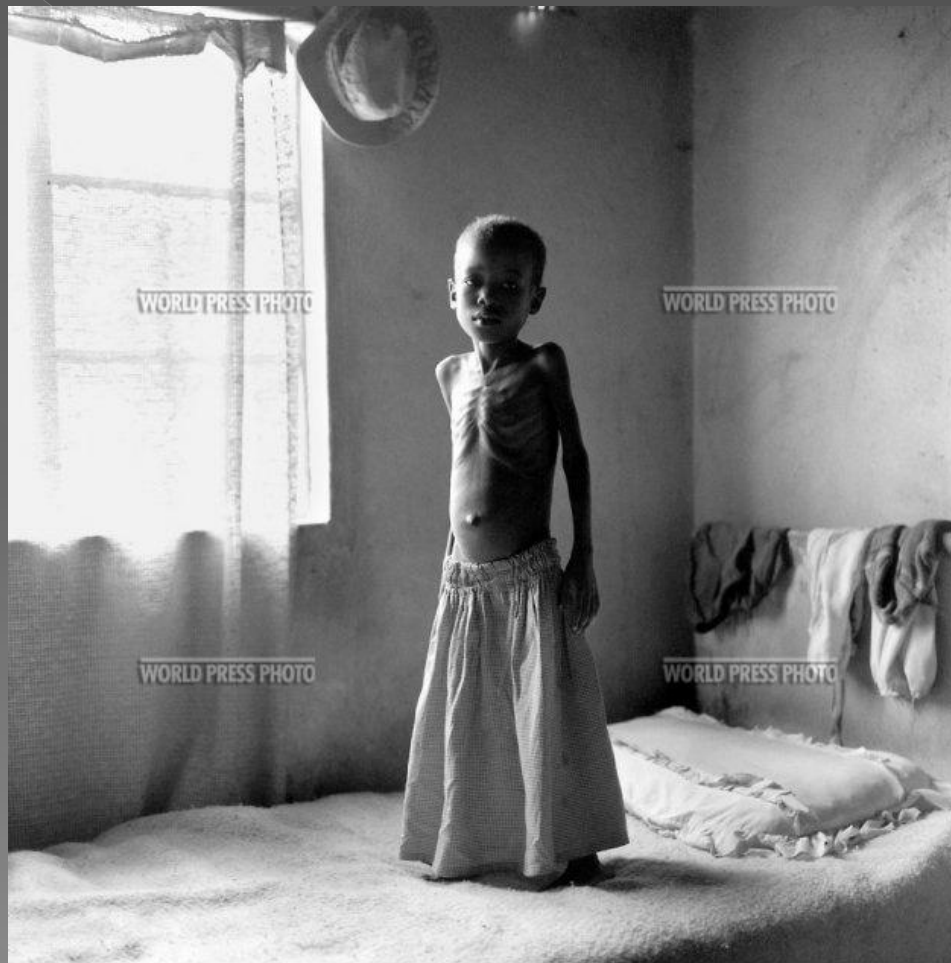
● האלבום המשפחתי:
צילום כתיבוד ההיסטוריה
הפרטית

בין האיש ללקטיבי

צילום עיתונות

צילום אופנה

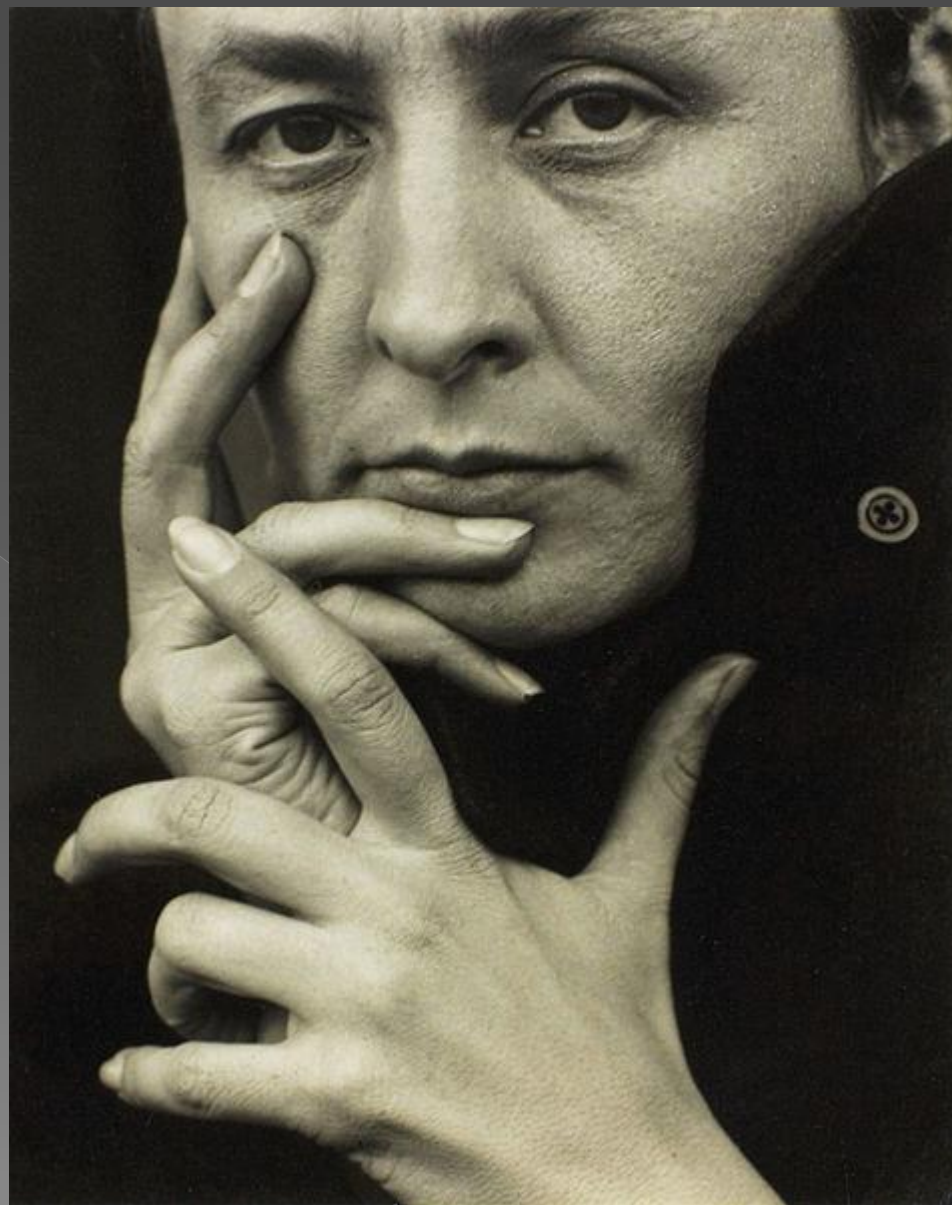

צילום כאמנות

אלפרד סטיגליץ ורוברט סטיכן,
ממייסדי הצילום האמנותי

קריקטורה

מדיה דיגיטלית

<http://www.doctorhugo.org/dreamz/260Id.html> ●

<http://www.doctorhugo.org/bodylanguages/series2/03.html> ●

<http://www.doctorhugo.org/war/war.html> ●

כיצד מעריכים עבודת אמנות של תלמיד?

- מהם הקריטריונים?
- תהליך או תוצר?
- האם ניתן לבנות את המחוון יחד עם התלמידים?
- האם ניתן לסמוך על הערכת עמיתים?
- כיצד לפתח דיון בונה במהלך תערוכת תלמידים?
- כיצד לפתח את כושר הביטוי המילולי ואת יכולת השיפוט, ההערכה והביקורת של התלמידים?
- כיצד להפוך את הגשת העבודות לחוויה מהנה ומעשירה?
- מה מייחד את הערכת האמנות לעומת הערכה בתחומים אחרים?